

ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ ОСВІТЯНСЬКИЙ ФОРУМ

«Аграрна практика позашкільних та загальноосвітніх навчальних закладів: тенденції та перспективи»

СТАТТІ ТА ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

11 – 12 жовтня 2017 р.

м.Київ

*Рекомендовано до друку засіданням кафедри методики позакласної та позашкільної роботи
Національного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді
(Протокол № 6 від 29 вересня 2017 року)*

Всеукраїнський освітянський форум проводиться з метою підвищення фахового рівня методистів, керівників гуртків і керівників учнівських трудових аграрних об'єднань; поширення сучасних інноваційних аграрних технологій в роботі гуртків еколого-натуралістичного напрямку позашкільних і загальноосвітніх навчальних закладів, привернення уваги державних органів і громадських організацій до проблем збереження позашкільної освіти. Буде цікавим також для фахівців інститутів післядипломної педагогічної освіти, директорів, заступників директорів та вчителів біології загальноосвітніх навчальних закладів, організаторів позакласної роботи, наукових та науково-педагогічних працівників вищих навчальних закладів.

Всеукраїнський освітянський форум «Аграрна практика позашкільних та загальноосвітніх навчальних закладів: тенденції та перспективи», 11-12 жовтня 2017 р.: [збірник статей та тез доповідей / за заг. редакцією доктора педагогічних наук, професора В.В.Вербицького]. – Київ: «НЕНЦ», 2017. – 133 с.

Укладачі: Комендантов В.Ф., Дзюбенко К.О., методисти НЕНЦ.

У збірнику представлені статті та тези доповідей учасників Всеукраїнського освітянського форуму «Аграрна практика позашкільних та загальноосвітніх навчальних закладів: тенденції та перспективи». Збірник розрахований на педагогічних працівників загальноосвітніх та позашкільних навчальних закладів, викладачів і студентів вищих навчальних закладів.

Збірник носить практичний характер та стане у пригоді керівникам гуртків, організаторам позакласної роботи, вчителям і учням загальноосвітніх та позашкільних навчальних закладів, науково-педагогічним працівникам і студентам вищих навчальних закладів.

Матеріали збірника відтворено з авторських оригіналів, поданих до оргкомітету. Відповідальність за грамотність, автентичність цитат, достовірність фактів та посилань несуть автори методичних розробок.

ЗМІСТ

ФОРМУВАННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У МОЛОДІ В ПОЗАШКІЛЬНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ Вербицький Володимир Валентинович	5
ФОРМУВАННЯ АГРОНОМІЧНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ УЧНІВ ВІДПОВІДНО ДО КЛЮЧОВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ Бачинська Олена Віталіївна.....	7
РОБОТА ТА ПЕРСПЕКТИВИ НАВЧАЛЬНО-ДОСЛІДНОЇ ДІЛЯНКИ ПНВО М. КАМ'ЯНЕЦЬ-ПОДІЛЬСЬКОГО Богомоллова Оксана Антонівна... ..	10
ФОРМУВАННЯ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО НАПРЯМУ У ВИХОВАНЦІВ КОМУНАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ «ЧЕРНІГІВСЬКА ОБЛАСНА СТАНЦІЯ ЮНИХ НАТУРАЛІСТІВ Велігорська Світлана Віталіївна, Леус Юрій Віталійович	13
ЕКОЛОГІЧНА СКЛАДОВА ЯК ОСНОВА ФОРМУВАННЯ АГРОНОМІЧНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ Грабовська Тетяна Олександрівна... ..	19
ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ РОЗВИТКУ АГРАРНОГО НАПРЯМКУ ПОЗАШКІЛЬНОГО КОМУНАЛЬНОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ «ЦЕНТР ДИТЯЧОЇ ТА ЮНАЦЬКОЇ ТВОРЧОСТІ» БЕРЕЖАНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ Димашевська Христина... ..	22
ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ РОБОТИ НА ШКІЛЬНИХ НАВЧАЛЬНО-ДОСЛІДНИХ ЗЕМЕЛЬНИХ ДІЛЯНКАХ В СУЧАСНИХ УМОВАХ РЕФОРМУВАННЯ ОСВІТИ Жовтоножук Любов Яківна... ..	25
ФОРМУВАННЯ АГРОНОМІЧНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ УЧНІВСЬКОЇ МОЛОДІ НА ЗАНЯТТЯХ ГУРТКА ЕКОЛОГО-ПРИРОДНИЧОГО СПРЯМУВАННЯ Кравченко Людмила Володимирівна... ..	29
ФОРМУВАННЯ ТВОРЧОЇ ОСОБИСТОСТІ В УЧНІВСЬКИХ АГРАРНИХ ОБ'ЄДНАННЯХ Мороз Євдокія Павлівна.....	31
ФОРМУВАННЯ ПРЕДМЕТНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ УЧНІВСЬКОЇ МОЛОДІ В ПРОЦЕСІ ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ГАЛУЗІ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА (НА ПРИКЛАДІ ДОСЛІДЖЕНЬ МАЛОПОШИРЕНИХ ОВОЧЕВИХ КУЛЬТУР) Мудрак Тетяна Олександрівна... ..	36
ВПРОВАДЖЕННЯ ОРГАНІЧНОГО ЗЕМЛЕРОБСТВА У ВИРОБНИЧУ ДІЯЛЬНІСТЬ УЧНІВСЬКИХ АГРАРНИХ ОБ'ЄДНАНЬ Пінчук Микола Олександрович.....	40
ЕЛЕМЕНТИ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОЩУВАННЯ КАРТОПЛІ НА ОСНОВІ ОРГАНІЧНОГО ЗЕМЛЕРОБСТВА В УМОВАХ ПОЛІССЯ УКРАЇНИ Купріянова Тетяна Миколаївна... ..	42

ОРГАНІЗАЦІЯ І ПРОВЕДЕННЯ ДОСЛІДНИЦЬКОЇ РОБОТИ В ПОЗАШКІЛЬНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ ХМЕЛЬНИЧЧИНИ Демчук Леся Олександрівна... ..	46
РОЛЬ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ДОСЛІДНИЦТВА УЧНІВСЬКОЇ МОЛОДІ, ЯК ПЕРЕДУМОВА ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ АГРАРНОЇ ОСВІТИ У НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ СІЛЬСЬКОЇ МІСЦЕВОСТІ Зотова Олена Василівна... ..	50
РОЛЬ ТРУДОВОГО ВИХОВАННЯ І СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ПРАЦІ У ФОРМУВАННІ ОСОБИСТОСТІ УЧНЯ СІЛЬСЬКОЇ ШКОЛИ Смаровоз Олена Василівна... ..	53
ПРОЯВ ОСНОВНИХ ГОСПОДАРСЬКО ЦІННИХ ОЗНАК СЕРЕД БЕККРОСІВ МІЖВИДОВИХ ГІБРИДІВ КАРТОПЛІ Фурдига М. М.....	57
МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ПІДГОТОВКИ НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКИХ РОБІТ АГРОБІОЛОГІЧНОГО НАПРЯМУ за редакцією Коваленка В. П. та Єрмакової Л. М	62

ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ РОЗВИТКУ АГРАРНОГО НАПРЯМКУ ПОЗАШКІЛЬНОГО КОМУНАЛЬНОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ «ЦЕНТР ДИТЯЧОЇ ТА ЮНАЦЬКОЇ ТВОРЧОСТІ» БЕРЕЖАНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ

Димашевська Христина

керівник гуртків

Позашкільного комунального навчального закладу

«Центр дитячої та юнацької творчості»

Бережанської міської ради

м. Бережани Тернопільської області

Анатоція. Розвиток аграрного напрямку діяльності, використання інноваційних підходів та технологій при обробітку навчально-дослідних земельних ділянок є одними із головних завдань позашкільних навчальних закладів еколого-натуралістичного спрямування.

Ключові слова: аграрні технології, теплі грядки, навчально-дослідна ділянка.

Навчально-дослідна земельна ділянка закладу освіти є базою проведення лабораторних та практичних занять, передбачених програмами з природознавства, біології, трудового навчання та параграфами творчих учнівських об'єднань біологічного та сільськогосподарського напрямів, організації позакласної юннатівської, дослідницької, природоохоронної роботи та проведення літніх виробничих практик. Основними напрямками діяльності учнів на земельній ділянці є: вирощування рослин, спостереження за їх ростом і розвитком, проведення практичних занять та дослідів згідно з навчальними програмами природознавства, біології, трудового навчання та творчих учнівських об'єднань [1]. Вихованці гуртка «Екологічна стилістика» Позашкільного комунального навчального закладу «Центр дитячої та юнацької творчості» м. Бережани найчастіше проводять аграрні дослідження на відділку колекційної ділянки, також навчаються доглядати за квітниками, живою огорожею та декоративними насадженнями. Колекційна ділянка квітково-декоративного відділку — невід'ємна складова навчально-дослідної ділянки. На базі колекції відбуваються теоретичні й практичні заняття, передбачені гуртковою програмою, періодично організовуються аграрні практикуми.

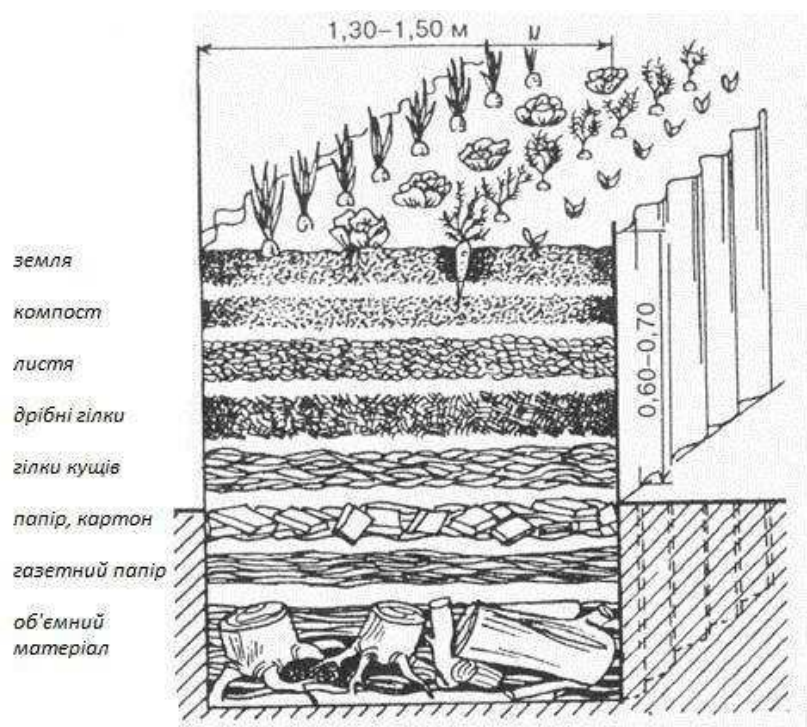
На базі Центру дитячої та юнацької творчості м. Бережани виокремлено такі основні колекційні ділянки:

- однорічних квітково-декоративних рослин;
- дворічників;
- багаторічників.

Сівозмін у колекційному відділку не запроваджують. Через 2—3 роки змінюють розміщення окремих груп рослин або місце висівання рослин у межах групи, враховуючи їхні потреби в поживних речовинах та вплив на структуру ґрунту.

Станом на 2017-2018 навчальний рік гуртківці проводять ряд експериментів з вирощування квіткових рослин та овочевих культур із застосування інноваційних аграрних технологій та методик, зокрема методу теплих грядок. Теплі грядки – це природне джерело тепла для теплолюбних рослин. Такі грядки повністю складаються з рослинних залишків та сприяють кращій адаптації рослин до зміни температурного режиму. Метод теплої грядки з викопуванням траншеї передбачає створення траншеї глибиною 2 і більше багнети лопати на місці майбутньої грядки. Першого року викопану траншею заповнюють гілками та коренями висохлих плодівих дерев. З боків траншея набивається друсками, корою, дрібними гілками. Шар з деревними залишками зверху закривають переверненим дерном і добре втоптують. Надалі траншея наповнюється сухим листям, травою, рваним папером, попелом, бадиллям. Останніми десятима сантиметрами грядки має стати земля, наполовину перемішана з компостом. Такі грядки вимагають регулярного поливу для утворення вологого середовища, що сприяє кращій переробці органіки мікроорганізмами. Таким чином, розкладається органіка, яка виділяє тепло та підігріває знизу коріння рослин. Варто пам'ятати, що у перший

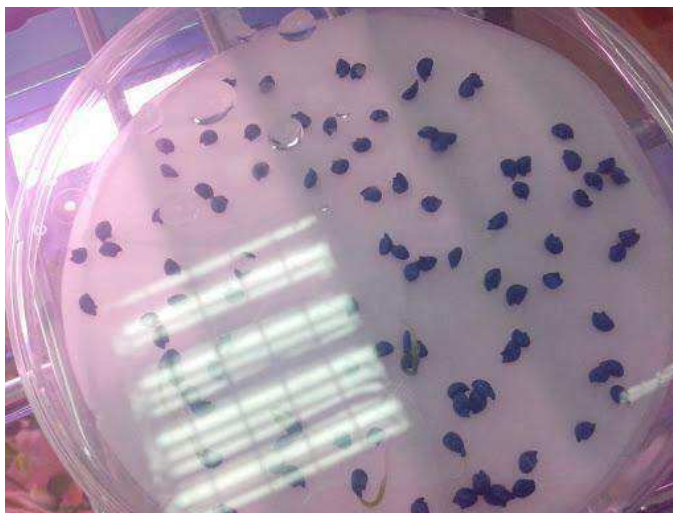
рік теплі грядки містять високий рівень азотистих речовин. За можливості між грубими та дрібними гілками можна дати шари газетного паперу та картону, як показано на малюнку.

Періодично є співпраця гуртківців з приватним підприємством по вирощуванню квітів м. Козова Козівського району Тернопільської області, де діти ознайомлюються як з роботою теплиць, так і з методами вирощування садових квітів.

Також завдяки пугівкам у ДП «УДЦ «Молода гвардія» м. Одеса вихованці гуртка «Екологічна стилістика» (керівник: Х. Б. Димашевська) у 2016 році мали можливість навчатись за спеціальним напрямом «Агрономія». З навчальною метою відвідали агрофірму «Еврика», де випускається екологічна продукція «З бабусиної грядки». Гуртківці ознайомилися з сучасними технологіями вирощування перцю, помідорів та горшку, із методикою сортування, консервування продукції та системою крапельного зрошення у теплицях. Вихованці гуртка дізналися про діяльність швейцарської компанії Syngenta у сфері виробництва препаратів щодо захисту рослин, а також провели ряд експериментів у лабораторіях компанії.

На сьогоднішній день використання сучасних аграрних технологій, залучення до сільськогосподарської діяльності вихованців гуртків еколого-натуралістичного спрямування є важливою передумовою набуття та освоєння необхідних ними знань в аграрній сфері.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Положення про навчально-дослідну земельну ділянку загальноосвітніх та позашкільних навчально-виховних закладів <https://nenc.gov.ua/doc/polozhenie/NDZD-2014.pdf>

